СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Величка Иванова Милина,

научни специалности - „Политология“

и „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)”

Относно: дисертационен труд за присъждане на научната степен „доктор на науките” в професионално направление 3.3 Политически науки, по докторска програма „Политология” във факултет „Международна икономика и администрация“ на ВСУ „Черноризец Храбър”

Автор на дисертационния труд: д-р Тадеуш Медзеловски

Тема на дисертационния труд:

ПАЦИФИЗМЪТ В ПОЛША СЛЕД ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури за защита на дисертационния труд, определено със Заповед № 1000 от 14.09.2017 г. на Ректора на ВСУ „Черноризец Храбър”

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

Представеният за рецензиране докторски труд е посветен на пацифизма – доктрина и социална (политическа) практика с многовековна история, която периодично набира сила и популярност в периоди на нарастване на заплахата от (или на реални) военни конфликти.

Днес, в новата среда за сигурност след украинската криза, когато в отношенията между големите геополитически играчи прозира сянката на въоръжен сблъсък и отново са факт надпреварата във въоръжаването, мащабните военни учения в приграничи между НАТО и Русия държави, дилемата войната или мирът са средството за постигане на националните интереси и целите на развитието, отново е на преден план. Допълнителен фактор за високата приоритетност на темата за

пацифизма е и изострянето на проблема за ядрената (не)сигурност, последно провокиран от севернокорейската криза. В тези условия, все по-убедително звучи пацифистката теза, че потенциалните последствия от военни действия са прекалено ужасяващи, за да бъдат допускани. Днес тя има все повече съмишленици, осъзнали катастрофалната унищожителна мощ на съвременните оръжия за масово поразяване. А що се отнася до модерния ядрен пацифизъм, без съмнение, негови привърженици са преобладаващият брой от хората на планетата, споделящи разбирането за абсурдността на тезата за „победоносна ядрена война". И ако в миналото, за един продължителен период, пацифистките призиви звучат като морални и идеалистични, то днес те се превръщат във възможни чисто практически неотложни решения за гарантиране бъдещето на цивилизацията.

В този контекст, работата на д-р Тадеуш Медзеловски е на тема с безспорна актуалност и значимост, които убедително са аргументирани от автора.

2. Оценка на научните резултати

Представеният дисертационен труд е завършено, самостоятелно проведено научно изследване, което има сложен интердисциплинарен характер. Темата на работата е комплексна и задължителна предпоставка за разработването й са високата теоретична подготовка, добрите аналитични способности и опитът в извършването на научни изследвания. Постигнатите резултати убедително доказват тези качества на нейния автор.

Библиографският списък включва респектиращите 513 заглавия. Те са реално използвани и цитирани в текста на дисертацията, което позволява да се отличи авторовия принос в изследването. Богатият научен апарат, правилно подбраните изследователски методи и подходи, демонстрираната способност за конструктивен анализ, обобщения и

аргументирани предложения, са доказателство за достойнствата на д-р Медзеловски като учен-изследовател.

Специфичните параметри на изследователския проблем са предположили неординарната структура на работата, която се състои от две части (разделени по признака наличие или отсъствие на религиозно вероизповедание в изследваните релевантни пацифистки доктрини и практики), които включват съответно две и шест глави. В рамките на поставените ограничения изложението представя пълноценно развитие на темата.

Обектът на изследването и предметът на цялостния анализ в дисертационния труд са коректно дефинирани и са пряко и непосредствено свързани с целта на научното търсене – „обосноваване на теоретико-методологическите, научно-методологическите и приложните основи на процеса за мир след Втората световна война, което да даде отговор на въпроса за предотвратяване на бъдещи конфликти”. Тази научна цел убедително е постигната чрез последователното и в пълен обем решаване на конкретизиращите я седем основни изследователски задачи.

Постигнатите в работата резултати убедително потвърждават основната изследователска теза, че възгледите на пацифистите, които категорично не одобряват войните, насилието, смъртта, трябва да доминират в християнска Европа и че днес човечеството е изправено пред кардинален проблем: мир или унищожение.

Структурираните в края на всяка глава от изследването обобщения, изводи и практически препоръки са логично следствие от защитените в тях основни тези и в голямата си част могат да бъдат предпоставка за развитие (или подобряване) практиката на пацифистката дейност.

Демонстрираните от д-р Тадеуш Медзеловски висока ерудиция и

експертиза в областта на философията, теорията и историята на политиката и международните отношения, политическата философия, религиознанието и сравнителната политология, безспорната способност за научен анализ и стратегическо мислене, както и постигнатите резултати в дисертационното изследване, съответстват на изискванията за претендираната научна степен.

3. Оценка на приносите в дисертационния труд

Споделям твърдението на д-р Медзеловски, че в неговата работа е „направено теоретично обобщение и е предложено ново решение на важен научен проблем, който се заключава в разработването на теоретико-методологически, методологически, а така също и практически подходи към пацифизма като световен и национален проблем”.

Постиженията си по темата авторът структурира в две рубрики – (1) четири теоретични обобщения, научно практически изводи и добри практики; (2) пет научни и четири научно-приложни резултата.

Приемам самооценката на автора на дисертационния труд за характера и значимостта на постигнатите резултати, които обогатяват научното знание по изследваната тема и подпомагат практиката. Като най - съществени от тях определям:

- Обосноваването на научно-методологическата същност на пацифизма като световно и национално движение и структурирането на неговите определящи признаци.
- Предложеният концептуален синергичен, систематичен метод за анализиране на научните трудове в изследваната област.
- Предложеното обосновано тълкуване на редица понятия, които характеризират пацифизма като теория, като движение и като нова насока в научните изследвания.
- Разработеният методически инструментариум за изследване на

философската тематика на пацифизма като движение.

o Предложеният системен модел за прогнозиране възникването на античовешки движения и тяхната пробация.

Авторефератът към дисертационния труд вярно и точно отразява неговото съдържание. Декларирани са осем научни публикации по темата на работата, които гарантират публичност на постигнатото, демонстрират последователен многогодишен интерес (от 2009 година) към изследваната тема и са потвърждение, че получените резултати са лично постижение на д-р Медзеловски.

3. Критични бележки и препоръки

Критичните ми бележки към работата не променят стойността на постигнатите резултати, затова няма да се спирам на тях в настоящето становище. Препоръката ми към д-р Медзеловски е да продължи работата си по тази толкова актуална тема за мястото и ролята на пацифизма в съвременните процеси на международните отношения и сигурност.

5. Заключение

Давам положителна оценка на дисертационния труд „Пацифизмът в Полша след Втората световна война”. В него са спазени всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Наредбата за Академичния състав на ВСУ за придобиване на научната степен „доктор на науките”. Въз основа на общата ми оценка за достойнствата на дисертационния труд, за приносите в него и тяхната значимост за обогатяване на съществуващите знания и приложимостта им в практиката, предлагам на научното жури да присъди на д-р Тадеуш Медзеловски научната степен „доктор на науките” в професионално направление 3.3 Политически науки.

15.09.2017..... Член на научното жури:

проф. д-р Величка Милина